

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **S. K., a.s.**, so sídlom v B., proti povinnej **V. L.**, s miestom podnikania v B., IČO: X., **o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 2 Er 825/2008, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2009, sp.zn. 18 CoE 47/2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2009, sp.zn. 18 CoE 47/2009 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 13. novembra 2008, č.k. 2 Er 825/2008-15 zastavil exekúciu vedenú na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 2 Er 825/2008. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal. Rozhodol tak podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov z dôvodu, že oprávnená napriek výzve súdu v určenej lehote nezaplatila súdny poplatok za žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie oprávnenej uznesením z 31. marca 2009, sp.zn. 18 CoE 47/2009 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu a ustálil, že oprávnená súdny poplatok vo výške 500,-- Sk za žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nezaplatila.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená, ktorá navrhla uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takú vadu označila skutočnosť, že odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu napriek tomu, že súdny poplatok za žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uhradila do konca lehoty na podanie odvolania. V dovolaní rozoberala skutkový a právny stav veci.

Povinná vo vyjadrení k dovolaniu namietala porušenie svojich práv.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods.1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

So zreteľom na oprávnenou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p.

Dôvodom, zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznával. O takýto prípad v preskúmvanej veci ide.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo svojom rozsudku z 30. júna 1993 sp.zn. 4 Cdo 70/93, uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 50/1997 vyslovil, že zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, hoci pre tento postup nebol zákonný dôvod, je odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Z ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) vyplýva, že súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Z ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. vyplýva, že ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania.

Na konanie vo veciach poplatkov, ak tento zákon neustanovuje inak, platí primerane Občiansky súdny poriadok (§ 14 zákona č. 71/1992 Zb.).

Ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na začatie konania, o zmene návrhu, o späťvzátí návrhu, o zmieri, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania (§ 167 ods. 1 O.s.p.).

Z ustanovenia § 167 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Odvolací súd podľa týchto ustanovení dôsledne nepostupoval.

V preskúmanej veci proti uzneseniu súdu prvého stupňa z 13. novembra 2008, č.k. 2 Er 825/2008-15 o zastavení konania podala oprávnená dňa 8. decembra 2008 odvolanie. Urobila tak v 15 dňovej lehote na podanie odvolania. K odvolaniu pripojila výzvu so zaplateným súdnym poplatkom v kolokoch (č.l. 21 spisu). Oprávnená teda súdny poplatok zaplatila do konca lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku; zaplatila ho včas, keď jej poplatková povinnosť trvala. Zaplatenie poplatku bolo odvolaciemu súdu známe a mal preto rešpektovať zmenu v skutkovom stave, ku ktorej došlo medzi doručením uznesenia súdu prvého stupňa a jeho rozhodnutím (§ 154 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2, § 170 ods. 1 a § 211 O.s.p.). Ak tak neurobil a vychádzajúc z nesprávneho právneho názoru potvrdil zastavujúce uznesenie nižšieho súdu, odňal oprávnenej, ktorá splnila svoju existujúcu poplatkovú povinnosť, možnosť konať pred súdom.

So zreteľom na uvedené je zrejmé, že v predmetnom konaní došlo k procesnej vade, zakladajúcej podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. prípustnosť dovolania.

Výskyt niektorej z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2009

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková